

Rechtvaarders en het coronavirus

De uitbraak van het coronavirus heeft overal invloed op. Iedereen dealt met de gevolgen en probeert zijn of haar werk op een veilige manier voort te zetten. Bijna iedereen. Want terwijl ik wel nog gewoon boodschappen kan doen, hebben de rechtbanken hun deuren helemaal dichtgegooid.

Rechtsstaat gesloten

Vanaf 17 maart zijn alle rechtbanken, gerechtshoven en bijzondere colleges gesloten. Spoedeisende zaken kunnen weliswaar nog doorgaan, maar in de praktijk komt het er op neer dat onze rechtsstaat tijdelijk gesloten is. Na de crisis kunnen we er weer terecht. Dat wekt weinig vertrouwen in die rechtsstaat. En als ik zie dat kassières en vakkenvullers in deze periode dapper doorwerken, is de situatie zelfs ronduit stuitend.

Oplossingen

Als er ergens gebouwen zijn die anderhalve meter afstand tussen mensen toestaan zijn het wel rechtsgebouwen. Ze zijn groot en hebben vaak ruime gangen. Daarnaast zijn veel rechtszalen leeg tijdens de zitting. In burgerlijke zaken voor de sector kanton komt 90 tot 95 procent van de gedaagden niet opdagen. In veel strafzaken wil de verdachte ook niet verschijnen. Bovendien zijn er verschillende alternatieven te bedenken voor een traditionele rechtszitting. Denk aan video-tools als Zoom en Skype of aan schriftelijk procederen. Oplossingen genoeg zou ik denken!

Spoedeisend?

Zaken die spoedeisend zijn gaan door, wordt geruststellend gemeld op de website van de rechtspraak. Maar voor rechtvaarders betekent 'spoedeisend' kennelijk iets anders dan voor mij. Geloof me, ik ben best wat gewend. Maar sommige zaken die nu worden aangehouden kunnen toch echt tot schrijnende situaties leiden.

Er werd bijvoorbeeld een zaak aangehouden van een man die wil scheiden. Voor de betrokkenen is dat sowieso al frustrerend, maar nu was er nog meer aan de hand. De aanstaande ex wilde nergens aan meewerken. De man kan daardoor niet voor de diverse toeslagen en kinderbijslag zorgen en zelfs geen bewindvoering regelen. Voor dat laatste was een voorlopige voorziening opgestart met oog op het spoedeisende belang. Maar ook dit werd door de rechter uitgesteld.

Verantwoordelijkheid

Niemand verwacht dat rechtbanken 'business as usual' draaien. Maar je mag er wel vanuit gaan dat rechtvaarders hun verantwoordelijkheid nemen en de rechtsstaat serieus nemen. Dat ze kijken naar de mogelijkheden en hun taken blijven uitvoeren waar en hoe dat kan. Denk aan de kassières, vakkenvullers en zorgverleners. Ze nemen praktische maatregelen en zetten veiligheid voorop. Maar ze werken wel gewoon door.

Paul Otter is gerechtsdeurwaarder en bestuurslid van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). De KBvG zorgt voor een goede beroepsuitoefening door de gerechtsdeurwaarders bij de uitvoering van hun taken, met oog voor beide partijen. Paul blogt regelmatig over actuele zaken.